

Kütuse varustuskindluse tagamise väljakutsed omavalitsuses

Raimond Tamm, abilinnapea

Tartu Linnavalitsus

13.09.2023

TARTU

Küsimus ei ole selles, kas kriis
tuleb, vaid millal see tuleb

Mis juhtub, kui taibatakse, et kütust võib nappida?

Kriisiolukorras saad loota ennekõike iseendale ja oma ettevalmistusele.

**Ootused KOVidele
on kõrged**

Omavalitsuse elutähtsad teenused

Omavalitsuste ülesanne on korraldada oma territooriumil kolme elutähtsat teenust:

- **Kaugküte**
- **Joogivee kättesaadavus ja kanalisatsioon**
- **Teede ja tänavate läbitavus** (eelkõige talihoolde perioodil)

Omavalitsuse lõppvastutus on nende teenuste toimepidevus.

Kui palju sõltub nende teenuste pakkumine kütuse kättesaadavusest? Tavaolukorras?
Kriisiolukorras?

Kriisiolukorrad, mida KOV juhib

Kui tekib KOV korraldatava elutähtsa teenuse ulatusliku katkestuse oht või on tekkinud katkestus, siis sellest tekkinud kriisiolukorra lahendamine on omavalitsuse juhtida:

- **Kaugküttekatkestus**
- **Joogivee kättesaadavuse ja kanalisatsiooni katkestus**
- Talihoolde perioodil **teed ja tänavad läbimatud**

Kriisiolukorrad, mille lahendamises KOV osaleb

- Ulatuslik elektrikatkestus
- Tervishoiualane hädaolukord
- Erakorralised ilmaolud
- Üleujutus (või oht)
- Ulatuslik tulekahju
- Ulatuslik tööstusõnnetus
- Riigikaitseelised olukorrad

Kelle poole pöörduvad pilgud,
kui kriisiolukorras on
toidukauplused suletud, tanklast
ei saa kütust kätte, toimuvad
avaliku korra rikkumised jne?

KOV ülesanded kriisijuhtimisel/ lahendamisel

- Kriisijuhtimise struktuuri tagamine
- Abivajajate välja selgitamine -> millist abi vajatakse
- **Kriisiinfokeskuste / kerksuskeskuste käivitamine ja töö tagamine**
- **Vajalike ressursside (magamisvarustus, kütus vms) kaardistus ja nende olemasolu korraldamine/tagamine**
- Oma töötajate ja elanikkonna teavitamine ning käitumisjuhiste andmine
- Vältimatu (sotsiaal)abi tagamine -> ajutine viibimiskoht / majutus, toit, riided
- Evakuatsioonikohtade tagamine ja evakuatsioonitranspordi korraldamine
- Koolide / lasteaedade töö (ümber)korraldamine
- Isikukaitsevahendite tagamine (eelkõige allasutustele)
- Kõikvõimalik nõustamine

KOV ülesanded kriisijuhtimisel/ lahendamisel

Kõikide muude kriisiülesannete seas tuleb ka KOV-l tagada:

- **Oma teenuste toimepidevus**
- **Abiandmise toimepidevus** (vältimatu (sotsiaal)abi, kerksuskeskused jm)

Selleks on vaja piisavalt korralduslikke ressursse – inimesed, ruumid, raha, **kütus**.

Kütusevajadus

- Ühistranspordi korraldamiseks
- Eluliselt oluliste teenuste korraldamiseks
 - Jäätmevedu
 - Eakate toidu kojukanne
 - Jne
- Elutähtsate teenuste tagamiseks ja kättesaadavuseks:
 - Teede ja tänavate korrashoid ja läbitavuse tagamine.

Kütusevajadus

Kriisi korral:

- Joogivee ja kanalisatsiooniteenuse häired/katkestus ulatusliku elektrikatkestuse tõttu.
- Kaugkütte teenuse kättesaadavus tarbijale elektrikatkestuse korral.
- **Hoonete ja teenuste toimepidevuse tagamiseks – generaatorite toiteks:**
 - Linnavalitsuse tööruumid (nn IT maja, perspektiivis raekoda)
 - Sotsiaalteenuseid osutavad hooned (hooldekodud, lastekodud)
 - Kriisiinfokeskused/kerksuskeskused / evakuatsioonikohad (spordihooned, näiteks A. Le Coq, Variku)

160 kW diiseligeneraator A. Le Coq spordimaja juures (evakuatsioonikoht)

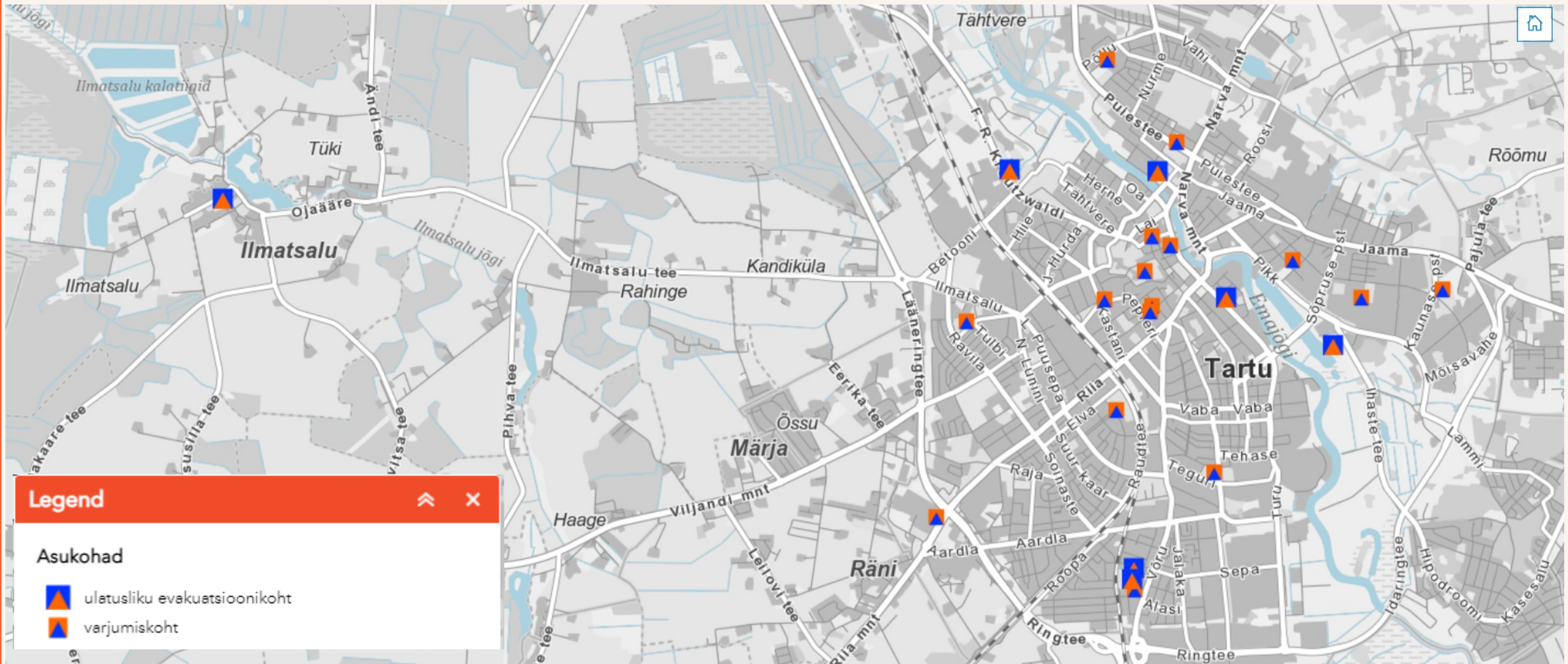

Kütusevajadus kriisiolukorras

- Tulevikus lisandub veel generaatoreid (linna varjumiskohad, suuremad generaatorid linna sotsiaalasutustele jne) ja suureneb ka kütusevajadus.
- Suurte statsionaarsete generaatorite paagid vastavad 72 tunni vajadusele
- Ülevaade ei sisalda AS Tartu Veevärk ja AS Gren kütusevajadust.
- Kriisiolukorras pöördub kindlasti meie poole veel terve rida silmapaare, kes KOVilt kütuseabi loodab

	Kütusevajadus 24h Bensiin (liitrit)	Kütusevajadus 24h Diisel (liitrit)
LV bensiinigenaatorid 36 tk	1000	
LV diiselenenaatorid - AleCoq spordimaja, 160 kW - Variku spordihoone, 120 kW - 2023/2024 ostetavad generaatorid (Raekoda, Liiva hooldekodu, 2 toimepidavusega lasteaeda)		4500
Tee-ettevõtjad Tänavapuhastus AS AS EKT Teed (talvisel teehooldus-perioodil, kui kõik sõidukid on töös)		13000 6500 6500
Jäätmevedajad Kõik jäätmeliigid kokku (sh segaolme vedamiseks)		900 500
24/7 sotsiaalteenuste pakkumine (hooldekodud, lastekodud, turvakodud, kus peab igal juhul tegevust jätkuma ja sellega kaasnevad sõidukite kütuse kulud (kas või toitlustuse korraldus)).	100	
Kriisiinfokeskuste teenindamiseks Tartu Sport / muud sõidukid	70	
LV oma töötajad ametisõidukid/ – kriisi korraldus (LV; LMO; LVO; STO; HO?, IT)	50	
Eakate toidu kodukanne , mida hetkel linna poolt korraldatakse	150	
Lasteaedade toitlustus ?		
KOKKU	Ca 1400 liitrit	18 400 liitrit

Ulusliku evakuatsiooni- ja varjumiskohad Tartus

Kui palju kütust peaks KOV varuma ja kellega arvestama?

- 24h varu (20t)?
- 72h varu (60t)?
- 7 päeva varu (140t)?
- 14 päeva varu (280t)?

Tänini praktika puudub

KOVid ei hakka enda territooriumile looma
võimekust sadade tonnide kütuse varumiseks.

Kellel ja kus asukohas on lähim võimalus KOVi
jaoks varuda? Kättesaadavus kriisiolukorras?

Tekib rida küsimusi, mis vajavad vastuseid

- Kuidas tagada piisava koguse kütuse kättesaadavus igal ajahetkel?
- Kas erinevad koostöömudelid kütusemüüjatega viivad tegelikult sihile ja garanteerivad kütuse kättesaadavuse?

Kas näiteks riik võib mingis olukorras lepingutega reserveeritud kütusevarule nõ käe peale panna?

Kas kütusemüüjatel võib mingis olukorras tekkida ahvatlus lepingutest taganeda?

Kas kütuse väljaostmine ja pikaajaline hoidmine annab garantii, et kütus on igal hetkel saadaval?

Tekib rida küsimusi, mis vajavad vastuseid

- Kuna riigi ootus on, et kõik elutähtsad teenused on toimepidevad, siis kas kõigil ETOdel on mõistlik tekitada nõ personaalne kütusevaru? Või hoopis ETOde ja KOVi ühine kütusevaru?
- KOVide finantsseis on niig keeruline, kui palju on mõistlik ja võimalik raha kriisivarude alla kinni panna?
- Kas riik võiks ise luua piisava kütusevaru, millega ETOsid ja KOVe aidata? Läbi Eesti Varude Keskuse?

Aitäh!

Raimond.Tamm@tartu.ee

TARTU